

Monitoring predizborne kampanje 2012.

Bilten 01

Campaign Watch 2012

Bilten broj 1

Fond „Biljana Kovačević-Vučo“ počinje sa realizacijom projekta monitoringa predizborne kampanje u Srbiji 2012. godine, s ciljem da upozori na kršenje demokratskih načela i pravila koja regulišu izborni proces.

Cilj projekta: Uspostavljanje sistema prikupljanja podataka i izveštavanja o ponašanju kandidata na parlamentarnim i lokalnim izborima u Srbiji 2012. godine, s ciljem upozoravanja o kršenjima demokratskih vrednosti, izbornih pravila, standarda i praksi i fer pleja, kao i ljudskih prava i zloupotrebe državnih i društvenih institucija. Posebna pažnja biće posvećena pojavama govora mržnje, diskriminacije, kršenjima fer pleja i međunarodno priznatih standarda ponašanja tokom izbornog procesa.

U okviru projekta *Campaign Watch 2012* će se prikupljati, sistematizovati i dokumentovati činjenice o kršenjima pomenutih demokratskih vrednosti, principa i standarda.

Projekt će obuhvatiti teritoriju Srbije (izuzimajući Kosovo*).

Izbori za novu Narodnu skupštinu Republike Srbije zakazani su za 6. maj 2012. godine. Istog dana biće održani i lokalni izbori u više od 160 opština i gradu Beogradu. Još nije doneta odluka o tome da li će 6. maja biti održani i (prevremeni) predsednički izbori. Nekoliko meseci pre raspisivanja izbora, (pred)izborna kampanja počela je da se zahuktava. Usled izrazito krhke političke i ekonomske situacije u zemlji, kampanja će biti obeležena nekolicinom tema koje izazivaju snažno interesovanje, ali i daju povod za zabrinutost, kako u Srbiji, tako i u inostranstvu:

- Kosovo se (ponovo) javlja kao pitanje od koga zavise sadašnjost i budućnost Srbije – političke i intelektualne elite u zemlji uporne su u apsolutizovanju kosovskog mita i insistiranju da ono bude prioritet u odnosu na sve ostale probleme kojima je društvo opterećeno;
- Uprkos nedavnom dobijanju statusa kandidata za članstvo u EU, primetna je inertnost u napredovanju Srbije prema evropskim integracijama, kao i

nedostatak iskrenosti srpskih elita kada je reč o njihovoj posvećenosti evropskim vrednostima;

- Dramatični događaji na ekonomskom planu koji su samo delimično posledica svetske ekonomske i finansijske krize.

U atmosferi takvog razvoja situacije, srpsko društvo i dalje boluje od rastuće netolerancije i diskriminacije (etničkih, seksualnih i drugih manjina, bolesnih, starijih, osoba sa posebnim potrebama, itd) koju često prate nasilje, rodna pristrasnost i nejednakost, govor mržnje i druge prakse koje se odlikavaju u skupštini, medijima, obrazovnom sistemu i svakodnevnom životu.

Suočene sa razmerama krize i svesne da njihov dosadašnji učinak u smislu njenog rešavanja nije ispunio očekivanja, izvesno je da će političke partije usmeriti svoje predizborne kampanje ka svaljivanju krivice za sopstvene neuspehe na druge umesto da ponude jasne, realistične i održive programe mera usmerenih ka rešavanju postojećih problema. Imajući u vidu da fer plej nikada nije imao zapaženu ulogu u srpskoj politici, naročito tokom izbornih kampanja, može se očekivati da ova kampanja neće predstavljati izuzetak – naprotiv, imajući u vidu ozbiljnost situacije.

Suočene sa verovatnoćom slabog odziva ili većeg broja nevažećih biračkih listića usled rastuće letargije javnosti, srpske političke partije će se suočiti sa umanjenom legitimnošću i upustiti u beskrajna natezanja, umesto da se bave gorućim problemima društva.

Na osnovu toga, ukazala se potreba da se razvije *sistem monitoringa predizborne kampanje* koji bi otkrio, identifikovao, dokumentovao i javnost upoznao sa pokušajima zloupotrebe izbornog nadmetanja u cilju promovisanja ideja i praksi stranih društvu koje nastoji da se pridruži porodici slobodnih i demokratskih zemalja. Svrha projekta je da se javnost obavesti o pozadini, izvorima, akterima, mehanizmima, pravcima i ciljevima takvih kršenja osnovnih principa koji su nerazdvojivi od otvorenog društva zasnovanog na funkcionisanju demokratskih institucija, poštovanju ljudskih prava i vladavini prava.

Ovaj projekat će se fokusirati na predizbornu kampanju na teritoriji Srbije (izuzimajući Kosovo*), pri čemu će se izdavati i široko distribuirati izveštaji mreže organizacija civilnog društva, putem dvonedelnog biltena koji će se slati na stotine hiljada adresa u Srbiji i inostranstvu. Obaveštenja o izdavanju svakog broja, kao i o karakterističnim slučajevima i pojavama biće objavljivana i putem društvenih mreža na internetu. Pored toga, održavaće se povremene konferencije za štampu u cilju obaveštavanja medija o nalazima prikupljenim na terenu. Proces monitoringa neće biti okončan zatvaranjem birališta 5. maja uveče: s obzirom na očekivanja da će nastupajući pregovori o formiranju nove vlade takođe biti praćeni događajima i tendencijama koje mogu baciti senku nedovoljne transparentnosti, nepoštenih praksi i sličnih pojava koje su nespojive sa demokratskim procesom, postizborni period će takodje biti predmet monitoringa i redovnog izveštavanja.

Po završetku izbornog procesa i formiranja novog parlamenta i vlade biće održana evaluaciona konferencija na kojoj će učesnici u monitoringu i izveštavanju analizirati proces, proceniti ga sa tačke gledišta uskladdjenosti sa demokratskim principima i standardima, i izraditi nacrt preporuka koje će biti dostupne vlastima, relevantnim institucijama i civilnom sektoru u zemlji i inostranstvu.